
Azərbaycan 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasına ev sahibliyi edir

“Bu yarışa çox ciddi hazırlamışdım. Çünki bildirdim ki, olimpiadalarda güclü iştirakçılar mübarizə aparır. İnformatika üzrə olimpiadada artıq üçüncü dəfədir iştirak edirəm. Medal qazanmaq üçün əlimdən gələni etdim”.

Fizika-Riyaziyyat və İnformatika Təmayüllü Liseyin 10-cu sinif şagirdi Abutalıbə Namazov Bakıda keçirilən 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasında Azərbaycanı təmsil edən komandanın üzvlərindən biridir. Fizika-Riyaziyyat və İnformatika Təmayüllü Liseyin Azərbaycan komandasının üzvü olan başqa bir şagirdi Murad Eynizadə isə artıq 3 ildir olimpiadaya hazırlanır: “Olimpiadaya hazırlanmağdan əvvəl öz məktəbimizdə respublika informatika olimpiadasında iştirak etmişəm. Daha sonra Təhsil Nazirliyi tərəfindən təşkil edilən təlim mərkəzlərindən qatılmışam. Bu mərkəzlərdə biz yerli müəllimlərlə yanaşı, xarici müəxsislər də təlimlər keçib. Belə ki, hər kəs ləyi qazanmaq istəyir. Mən də bunun üçün çalışmışam”.

Bu gündə dünyanın 88 ölkəsindən olan Abutalıbə və Murad kimi yüzlərlə şagird Bakıda toplaşdı. Çünki avqustun 4-dən 7-ə qədər 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasına start verilib.

Yarış zamanı kəsiminin kompüter sri, informasiya texnologiyalar dövrü olması bir çox sahələrdə olduqca kimi təhsildə də öz sözünü deyir. Müasir texnologiyalarla tanış olan yeni nəsil ailə, məntiq və şəxsi, texniki inkişafı münasibəti ilə özündən əvvəlki nəslə təəcübləndirə bilər, uşur lədi etməklə üçün uzun müddət hazırlanmalı, fasiləsiz məşğul olmalıdır. Avqustun 4-dən Bakıda start götürən Olimpiada hərəkətinə izləyəndən sonra insan məhz bu qənaətlə gəlir. Çünki bu gündə Bakıda olan yeniyetmə informatika biliciləri insana, bax, bunu düşündürür.

30 il ərzində iştirakçı ölkələrin sayı 13-dən 88-ə yüksəlmiş

Məlumat üçün qeyd edək ki, informatika üzrə ilk olimpiada UNESCO-nun təklifi və dəstəyi ilə keçirilib. 1989-cu ildə Bolqarıstanda baş tutan həmin yarışa cəmi 13 ölkə qatılıb. 30 il sonra Bakıda ilk dəfə təşkil olunan, sayca 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasında iştirak üçün milli komandamız da daxil olmaqla, 88 ölkə və regiondan 600-dən çox şagird, müəllim və ekspertdən ibarət rəsmi nümayəndə heyəti qeydiyyatdan keçib. Bu nüfuzlu beynəlxalq yarışda indiyə qədər 24 dəfə təmsil olunan Azərbaycan komandaları 1 gümüş və 4 bürünc olmaqla, ümumilikdə, 5 medal qazanmışlar.

Azərbaycan bu yarışa 24 dəfə qatılıb

İnformatika üzrə beynəlxalq yarışa artıq 24 dəfə qatılmaqla da, ölkəmiz bu yarışa ilk dəfə ev sahibliyi edir. İnformatika Fənn Olimpiadasının Beynəlxalq Komitəsinə edilən müraciətlə bəli? 2015-ci ildə müsbət qərar verilib. Ötən il 80-dən çox ölkə məktəblilərinin iştirakı ilə Yaponiyada keçirilən olimpiadada “Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası-2019”un bayrağı Azərbaycanı təqdim edilib. Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarı ilə sədr, Təhsil naziri Ceyhun Bayramov, həmsədr Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar naziri Ramil Quluzadə və fəxri sədr ADA universitetinin rektoru Hafiz Paşayevin rəhbərliyi altında Təşkilat Komitəsi yaradılıb və fevral ayından hazırlıqların başlanılıb.

Mətbuat konfransı

Və artıq avqustun 4-dən başlayaraq, olimpiadaya qatılan ölkələr öz komandalar? il? Bakdadır.

Avqustun 5-də 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının (IOI) açılışına həsr olunmuş mətbuat konfransı keçirilib. Təhsil naziri Ceyhun Bayramov, ADA Universitetinin rektoru, "IOI 2019"ün fəxri sədri Hafiz Paşayev, Olimpiadanın rəsmi global sponsoru "Acer"ın Rusiya, Şərqi Avropa və Türkiyə üzrə vitse-prezidenti Qriqori Nizovski jurnalistlərin suallarına cavablandırblar.

Tədbirdə vəvəlcə ADA Universitetinin prorektoru Fariz Şəmayilzadə olimpiada ilə bağlı təqdimatla çıxış edib.

Daha sonra Təhsil naziri, "IOI 2019"ün sədri Ceyhun Bayramov informatika üzrə dünya olimpiadasının Azərbaycanda keçirilməsinin ölkə təhsili üçün həmiyyətli hadisəldən biri olduğunu vurulayb.

Nazir istedadlı uşaqlarla iş sahəsində həyata keçirilən tədbirlərin nəticəsində həm respublika, həm də beynəlxalq olimpiadalarda əgirdlərimizin uurlarının ildən-ilə yaxşılaşdığını jurnalistlərin diqqətinə çatdırıb. Olimpiada qalıblərinin ali təhsil müəssisələrinə müsabiqədənkənər qəbulu ilə bağlı Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarına xatərlədən Ceyhun Bayramov onun olimpiada hərkətinə stimullaşdırma məqsədi daşdığına qeyd edib.

Təhsil naziri beynəlxalq olimpiadada iştirak edən yerli komandanın üzvlərinin yüksək səviyyədə hazırlanmış təmin edildiyini və onlara böyük ümid bəsləndiyini əlavə edib.

Olimpiadanın rəsmi global sponsoru "Acer"ın Rusiya, Şərqi Avropa və Türkiyə üzrə vitse-prezidenti Qriqori Nizovski "Acer" və "IOI" məkədlərindən danışıb. 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası başa çatdıqdan sonra "Acer" ırkətə 450 dədə "Aspire" noutbukunu ADA Universiteti və Təhsil Nazirliyinə hədiyyə edəcəyini söyləyib.

Möhtəmm açılış

Elə həmin gün Bakı Konqres Mərkəzində 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının rəsmi açılış mərasimi keçirilib. Tədbir olimpiada iştirakçılar? ilə yanaşı, dövlət rəsmiləri, xarici ölkə səfirləri və digər qonaqlar qatılıblar. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva, Prezident Administrasiyasının humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Fərrux Əliyeva, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədliyəv, Təhsil naziri Ceyhun Bayramov, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar naziri Rəmin Quluzadə açılışda iştirak ediblər.

Prezident Administrasiyasının humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Fərrux Əliyeva Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın "IOI 2019" nümayəndələrinə ünvanladığı rəsmi məktubu tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb.

İnformatikanın inkişafına töhfə verəcəkdir

Təhsil naziri, "IOI 2019"ün sədri Ceyhun Bayramov vəvəlcə ölkəmizdə bu cür nüfuzlu tədbirin təkilinin həmiyyətini qeyd edib. Nazir "IOI 2019"ə kimi qət edilən uzun yoldan, görülməli işlərdən danışıb. Ölkəmizin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müxtəlif beynəlxalq və regional yarış və tədbirlər ev sahibliyi etdiyini xatərlədi. 2015-ci ildə 47-ci Beynəlxalq Kimya Olimpiadasının da Bakıda keçirildiyini, həmin bilik yarışında əgirdlərimizin 2 medal qazandığını vurulayaraq, son 6 ildə əgirdlərimizin olimpiadalardan 150-dən çox medal gətirdiyini deyib. Ölkəmizin beynəlxalq elmi olimpiada uurlarından söz açaraq əldə edilən medalların sayının artacağına ümid bəslədiyini bildirib: "Nəzər qəki, bu cür tədbirlər xüsusilə gənclər arasında dostluq, sülh və mədəniyyətlərərasə dialoqun inkişafında böyük rol oynayacaq".

Təhsil naziri dünya məktəblilərinin Bakıda olduqları müddət ərzində Azərbaycan qonaqpərvərliyində, mədəniyyətində, mətbəxində, tarixində zövq alacaqlarına inam ifadə edib.

Beynəlxalq olimpiadanın Azərbaycanda keçirilməsinin informatika sahəsinin inkişafına töhfə verəcəyini vurulayan Ceyhun Bayramov çıxışının sonunda bütün iştirakçılara uğurlar arzulayıb.

ADA Universitetinin rektoru, "IOI 2019"ün fəxri sədri Hafiz Paşayev hesab edir ki, olimpiadanın təkilində siyasətdə bir informasiya sahəsində qabiliyyətli gəncləri tanımaq və kompüter elmlərinin vacibliyini gənclərə çatdırmaq. Onun sözlərinə görə, informatika üzrə beynəlxalq olimpiada kompüter elmləri və təsnayesinin gələcək liderlərini bir araya gətirir.

IOI prezidenti Qreq Li beynəlxalq olimpiadanın açılış bəyannaməsini diqqətə çatdırıb, yarışmanın keçirilməsinin faydalarından söz açıb.

Tədbirin rəsmi qlobal sponsoru "Acer" şirkətinin Rusiya, Şərqi Avropa və Türkiyə üzrə vitse-prezidenti Qriqori Nizovski "Acer" və "IOI" məkidəliklərindən danışdı.

Açılış mərasimində 88 ölkə və regiondan olan "IOI 2019" nümayəndə heyətləri təqdim olunub. 1989-cu ildə birinci keçirilən bütün Beynəlxalq İnformatika Olimpiadaları arasında loqolarının təqdim olunduğu, IOI-nun rəsmi sponsoru "ACER"-in fəaliyyətində Bakıya həsr edilmiş videoçarxlar nümayiş olunub.

Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası yüksək səviyyədə təkil olunub

Qeyd edək ki, açılışda Bakı Konqres Mərkəzində gerçəkləşən 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının yüksək səviyyədə təkil üçün müasir tələblərə cavab verən məkanlar seçilib. Belə ki, siyasətdə Milli Gimnastika Arenasında baş tutub. Olimpiada şəraitində digər tədbirlərin keçirilməsi üçün "Boulevard Hotel" mehmanxanası seçilib. Yarış müddətində məktəblilər "Atletlər kəndi"ndə yerləşdirilib. Olimpiada iştirakçıları üçün əyləncə zonası, müxtəlif tədbirlər, maraqlı asudə proqram təkil edilib ki, məktəblilər yarışdan kənar vaxtlarında səmərəli keçirsinlər. Məsələn, mədəni proqramın bir hissəsi kimi, Qobustan, Yanardağ, Atəşgah, Nobel qardaqlarının ev muzeyini, Azərbaycan Milli Xalça Muzeyini, Heydər Əliyev Mərkəzinə ekskursiyalar təkil edilib. İştirakçılar, həmçinin "Şəhərlər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruunda olublar. Qəza Qala küçəsində başlayan gəzinti zamanı olimpiada iştirakçıları Qala divarları və tarix-memarlıq abidələri barədə məlumatlandırılıb. Qonaqlar "Qəz qalasını" və digər abidələri yaxından tanıdılar.

Məktəblilər yarışdı

Nəhayət, həyəcanlı günlər. Həftənin iki günü, yəni avqustun 6-da və 8-də Milli Gimnastika Arenasında baş tutan yarışda 87 komanda bilik və intellekt nümayiş etdirib. 5 saat ərzində 3 sual cavablandıraraq əgirdlər ümumilikdə 2 gün ərzində 10 saatda 6 tapşırıq yerinə yetiriblər. Yarışları nəticələni həlləlik bəlli olmasa da, əvvəlcədən də gözlənilirdi ki, Çin, Koreya, Rusiya, Kanada, ABŞ, İran məktəbliləri xüsusi fəallıq göstərirlər.

Yarışın yekun nəticələri bu gün - avqustun 9-da elan ediləcək.

Qeyd edək ki, ölkəmizdə keçirilən 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasına 88 ölkədən nümayəndə qatılacaqsa da, 1 ölkə müəhiddir. Bakıda keçirilən olimpiadada Birləşmiş Ştatların komandası yoxdur.

13-cü "IOI" konfrans?

Avqustun 6-da 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası (IOI) qərivişində 13-cü "IOI" konfransı da keçirilib. 2007-ci ildən keçirilən "IOI" konfransı standart "IOI" proqramının bir hissəsidir.

Tədbirdə "Olympiads in Informatics" jurnalının baş redaktoru Valentina Dagiene konfransın gündəliyini iştirakçıların diqqətinə çatdırıb. Qonaq, həmçinin Bakıda keçirilən olimpiadanın həmmiyyətinə toxunub.

Jurnalın icraçı direktoru Mile Jovanov konfransın "Olympiads in Informatics" jurnalı ilə əlaqəsindən danışıb. O vurğulayıb ki, jurnal Vilnüs Universitetinin Riyaziyyat və informatika fakültəsi və Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının təşəbbüsü ilə 2007-ci ildə təsis edilib. Olimpiada və digər müsabiqələr vasitəsilə informatika fənninin tədrisinin bütün sahələrində tədqiqatlara həsr olunan bu beynəlxalq jurnalın nəşri Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasında keçirilən elmi konfransla sıx bağlıdır. Konfransda iştirak nəzərdə tutulan müəllimlər məqalələrini bu jurnala təqdim edirlər. Jurnalın 2019-cu il nəşrində 50 ölkədən 200 müəllimin məqaləsi yer alıb.

Konfransda Azərbaycan və xaricdən olan nümayəndə heyəti kompüterlə bağlı mənbə rolunu oynayan rəqəmsal kitabxana, TLCS layihəsi, uşaqların proqramlaşdırma marafonu, kompüter elmləri, "K-12"də hesablama təfəkkürü - Azərbaycan təcrübəsi, ikinci dərəcəli alqoritmik alətlər, proqram təminatının hazırlanması mövzularında məruzələrə qatılmaq imkanı edilib.

Konfransın ikinci hissəsində müəllimlər üçün "İnformasiya və hesablama üsulları" mövzusunda seminar keçirilib.

Olimpiadanın həmmiyyəti

Bakıda ilk dəfə keçirilən bu olimpiada mühüm hadisə kimi qiymətləndirilir. Mütəxəssislər belə hesab edirlər ki, dünyada 5 fənn üzrə (fizika, riyaziyyat, kimya, biologiya, informatika) keçirilən olimpiadalar ağırdır. Formalaşmasında mühüm həmmiyyətə malikdir. Xüsusən, informatika sahəsində ən nüfuzlu yarışlardan biri hesab olunan Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası hər il dünyanın müxtəlif ölkələrində məktəblilər üçün bilik və bacarıqların sübut etmək imkanı yaradır.

31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası və tədbirin təşkili ilə bağlı yüksək rəylər var. Təhsil üzrə ekspert Etibar Əliyev olimpiadanı belə qiymətləndirir: "Bir neçə gündür məktəblilərin 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasına izləyirəm. Tədbir yüksək səviyyədə təşkil olunub. Mühüm hadisədir. Qaldı məktəblilərimizin nəticələrindən, asan deyil. 2011-ci ildən bu yarışdan medal almaz yoxdur. Bəli, son illər bu olimpiada daha çətin olub. Həmdə bu yarışmaya kompüter yarışması kimi baxmayın. Açıq gün müxtəssisləri danışdırırdım. Bəli oldu ki, informatika olimpiadasında əsas bacarıq kimi proqram dillərini bilmək deyil, bəzətsə ehtir, burada güclü riyazi alqoritm qurmaq bacarıq tələb olunur. İnsanların həll edə bilmədiyi riyazi məsələləri proqramla həll etməlisən. Üstəlik də, proqram sürətli işləməli və həcmi az olmalıdır, yəni optimallaşdırmaq yüksək olmalıdır.

Yenə də məktəblilərimiz medal ələyənə çox yaxınlaşıblar. Statistikaya baxdıqda, ötən il Yaponiyada Abutaləb Namazov medalın ən yaxınında olub. Builki komandada Abutaləb və Muradın nəticələri yüksəkdir. Ən hansınansa, bəlkə ikisinin də üzünə gül bilsin. Yarışda bütün iştirakçılar yarışa medal alırlar. Çünki onlar seçilmiş, ləğv olmağa gəlməyən dünya birinciləridir. Orada iştirak özü böyük uğurdur".

Bir beynəlxalq tədbir daha...

Beləliklə, Bakı növbəti beynəlxalq tədbiri uğurla yekunlaşdırır. Dünyanın 88 ölkəsində olan iştirakçıların qatıldığı yarışmanın başlanğıcı mərasimi Heydər Əliyev Mərkəzində baş tutacaq.

["Azərbaycan müəllimi" qəzeti](#)